

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Správa veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí
Management of Public Greenery in the Town of Valasske Mezirici

Student: Jiří Žlebek

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2012

Zadání bakalářské práce

Student:

Jiří Žlebek

Studijní program:

B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor:

6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Specializace:

02 Veřejná ekonomika a správa

Téma:

Správa veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí
Management of Public Greenery in the Town of Valasske Mezirici

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Charakteristika veřejné zeleně
3. Veřejná zeleň ve městě Valašské Meziříčí
4. Správa veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí
5. Návrhy a doporučení v oblasti veřejné zeleně městu Valašské Meziříčí
6. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: OPTYS, 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-0.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně. Přílohu č. 2, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnil.

ve Valašském Meziříčí dne 11. 5. 2012

.....
Jiří Žlebek

OBSAH

1.	ÚVOD	4
2.	CHARAKTERISTIKA VEŘEJNÉ ZELENĚ	6
2.1	VEŘEJNÝ SEKTOR.....	6
2.2	VEŘEJNÉ STATKY A VEŘEJNÁ ZELEŇ.....	7
2.3	INSTITUCE PŮSOBÍCÍ V OBLASTI VEŘEJNÉ ZELENĚ A LESŮ.....	8
2.4	VEŘEJNÁ ZELEŇ A JEJÍ DĚLENÍ	10
2.5	LEGISLATIVNÍ VYMEZENÍ VEŘEJNÉ ZELENĚ	11
3.	VEŘEJNÁ ZELEŇ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	13
3.1	MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ	13
3.1.1	Historie města	13
3.1.2	Základní údaje.....	14
3.1.3	Orgány města.....	14
3.2	VEŘEJNÁ ZELEŇ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ A JEHO ČÁSTECH.....	18
3.2.1	Valašské Meziříčí	18
3.2.2	Poličná	18
3.2.3	Bynina	18
3.2.4	Podlesí	19
3.2.5	Hrachovec	19
3.2.6	Juřinka, Krhová, Lhota u Choryně, Brňov	19
4.	SPRÁVA VEŘEJNÉ ZELENĚ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ	20
4.1	HOSPODAŘENÍ MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	20
4.2	HOSPODAŘENÍ ODBORU KOMUNÁLNÍCH SLUŽEB	25
4.2.1	Harmonogram údržby veřejné zeleně – lokalita Křižná	26
4.2.2	Harmonogram údržby veřejné zeleně – zbytek města a místní části	27
4.2.3	Další činnosti odboru komunálních služeb	29
4.2.4	Výdaje Odboru komunálních služeb	30
4.3	MĚSTSKÉ LESY A ZELEŇ, S.R.O.....	32
4.4	HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI MĚSTSKÉ LESY A ZELEŇ	34
5.	NÁVRHY A DOPORUČENÍ V OBLASTI VEŘEJNÉ ZELENĚ MĚSTU VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	41
6.	ZÁVĚR	43

1. ÚVOD

Pojem veřejná zeleň není zákonem, vyhláškou, ani žádným jiným právním dokumentem nijak definován. Jediné, s čím se v oficiální rovině můžeme setkat, je definice veřejného prostranství, která bude vysvětlena v kapitole 2.5.

Tato definice sice s pojmem veřejná zeleň pracuje, ale nijak jej dále nerozvádí. Všeobecně a velmi zjednodušeně je možné si veřejnou zezeň představit jako souhrn všech volně rostoucích a veřejně přístupných zelených rostlin. Tyto porosty se však nemusejí nacházet pouze na pozemcích daného územně samosprávného celku či státu, nýbrž se může jednat i o zezeň na soukromých pozemcích. Zpracovatel územního plánu totiž může navrhnout veřejnou zezeň i na soukromých pozemcích. Velkou nevýhodou pro vlastníka pozemku je v tomto případě skutečnost, že pozemky s veřejnou zelení by měly sloužit veřejnosti, nemělo by docházet k jejich zaplacení. Pro účely práce tedy budeme za veřejnou zezeň pokládat veškerou veřejnosti volně přístupnou zezeň na katastrálním území města Valašské Meziříčí.

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení financování správy a údržby zeleně města a návrh řešení zjištěných nedostatků.

V práci je použito metod analýzy, komparace, syntézy a řízeného rozhovoru. K vypracování práce je využito odborné literatury, internetových zdrojů, ale hlavně interních informací a dokumentů městského úřadu Valašské Meziříčí – Odboru komunálních služeb a společnosti Městské lesy a zezeň, s.r.o.

Práce je rozdělena do pěti kapitol. V úvodu je nastíněno, jakým směrem se bude celá bakalářská práce ubírat, stručně popsán obsah jednotlivých kapitol a jejich tematické zaměření.

Druhá z nich je zaměřena na zezeň ze všeobecného hlediska – tedy na její charakteristiku. Nejprve je objasněn samotný pojem veřejného sektoru, poté vysvětleno, co to je veřejný statek a konečně veřejná zezeň. Jsou zde popsány instituce, působící v oblasti veřejné zeleně, dále pak výčet jejich zaměření a pravomocí v oblasti veřejné zeleně a lesního hospodářství. Poté si veřejnou zezeň a lesní porosty pro lepší orientaci rozdělíme dle vybraných kritérií. Jsou zde uvedeny i nejdůležitější právní předpisy, které oblast zeleně upravují.

Ve třetí kapitole se budeme zabývat již konkrétní problematikou, a to městem Valašské Meziříčí a jeho zelení. Nejprve stručná charakteristika polohy, kde se město Valašské Meziříčí nachází, přiblížíme si jeho kvantitativní hodnoty, jakými jsou například rozloha, nebo počet obyvatel. Poté se pozastavíme nad jeho historií, od první písemné zmínky o městě až po současnost. Následně pojednáme o orgánech města a jeho organizační struktuře. Závěrem této kapitoly budeme věnovat pozornost konkrétním údajům z oblasti zeleně ve městě Valašské Meziříčí.

Následující kapitola bude orientována na správu a financování zeleně ve městě Valašské Meziříčí. Začátkem si popíšeme hospodaření samotného města, poté navážeme hospodařením odboru komunálních služeb, kterému mimo jiné náleží i správa veřejné zeleně ve městě. Dále si pak popíšeme způsob údržby veřejné zeleně ve městě. Konec této kapitoly budeme věnovat městem založené a do dnešní doby ze 100% vlastněné společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o., která je ve vztahu k městu majoritním dodavatelem služeb v oblasti týkajících se městské zeleně.

V páté kapitole budou vysvětleny zjištěné problémy a nedostatky v oblasti správy a financování veřejné zeleně města Valašské Meziříčí. Poté pro tyto skutečnosti navrhnou vhodné východisko a řešení.

Poslední kapitola celou mou bakalářskou práci shrne a zhodnotí zjištěné údaje a fakta. Bakalářská práce je doplněna seznamem použité literatury, seznamem zkratek, seznamem příloh a samotnými přílohami.

2. CHARAKTERISTIKA VEŘEJNÉ ZELENĚ

V této kapitole se podíváme na veřejný sektor a veřejnou zeleň jako veřejný statek. Poté si popíšeme instituce působící v oblasti veřejné zeleně, řekneme si něco o dělení veřejné zeleně do užších skupin. Na závěr této kapitoly si veřejnou zeleň začleníme a vymezíme v legislativním rámci. S přihlédnutím ke skutečnosti, že lesní porosty jsou, stejně jako veřejná zeleň, majetkem města, pojednáme i o nich.

2.1 VEŘEJNÝ SEKTOR

Se slovním spojením veřejný sektor se ve veřejné ekonomice setkáváme velice často. Tento pojem nám objasní nejčastěji používaná definice:

„Veřejný sektor je ta část národního hospodářství, ve kterém jsou ve veřejném zájmu uspokojovány potřeby společnosti a občanů formou statků prostřednictvím veřejných služeb, je financována převážně z veřejných rozpočtů, je řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní převážně veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole“¹

Samotný veřejný sektor je jakousi „podkapitolou“ národního hospodářství. Kritérií pro členění národního hospodářství je spousta. Pro názornost a lepší pochopení souvislostí nám postačí kritérium financování provozu a rozvoje:

- **Ziskový, tržní sektor** – provoz a obnova je realizována z tržeb za prodané statky na principu nabídky a poptávky za tržní ceny, cílem jeho existence je dosahování zisku,
- **Neziskový, netržní sektor**, který se dále dělí:
  - veřejný neziskový sektor (dále uváděn jako **veřejný sektor**),
  - soukromý neziskový sektor,
  - sektor domácností.

---

¹ REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3. Strana 18.

Veřejný sektor je možné dále rozdělit podle kritéria potřeb do šesti bloků odvětví, a sice:

- **Odvětví společenských potřeb** (veřejná správa, policie, justice, armáda),
- **Odvětví rozvoje člověka** (školy, kultura, tělesná kultura, zdravotnictví, sociální služby,
- **Odvětví poznání a informací** (věda a výzkum, informace, masmédia),
- **Odvětví technické infrastruktury** (doprava, energetika, spoje, vodní hospodářství, odpadové hospodářství),
- **Odvětví privátních statků podporovaných z veřejných rozpočtů** (bydlení, zemědělství, lesnictví, rybolov),
- **Existenční jistoty** (zaměstnanost, soc. zabezpečení, životní prostředí).

2.2 VEŘEJNÉ STATKY A VEŘEJNÁ ZELEŇ

Veřejnou zeleň představuje souhrn všech volně rostoucích a veřejně přístupných rostlinných porostů. Nejedná se pouze o zajímavý architektonický element s estetickou funkcí. Veřejná zeleň je především důležitý krajinný prvek s mnoha významnými ekologickými funkcemi. Mezi ty nejdůležitější bychom mohli zařadit funkce:

- **Klimatická** – díky schopnosti rostlin předávat do ovzduší vodu ve formě vodních par, se zvyšuje vzdušná vlhkost, klesá teplota, mikroklima v parcích je příjemnější než v okolních ulicích. Větší stromy poskytují i dostatek stínu a chrání před nadměrným zahříváním umělých povrchů,
- **Hydrická** – zeleň zadržuje vodu, která by jinak byla odvedena kanalizací, zvyšuje retenční schopnost krajiny, tedy schopnost zadržení vlhkosti,
- **Edafická** – půda pod umělými povrchy přestává být půdou, takže zeleň je jednou z mála ploch, kde se přímo setkáváme s půdou se všemi jejími procesy,

- **Přírodoochranná** - je až s podivem, kolik druhů živočichů a rostlin žije bez přičinění člověka v městské zeleni. I v tom nejmenším parku je množství drobného ptactva, které o sobě dává vědět hlavně v ranních hodinách, než je přehlušeno hlukem města. Mnohdy se zde vyskytují i vzácné druhy živočichů, které jsou vázány na odumírající dřevní hmotu, která nebývá v běžných lesích ponechávána v takovém množství,
- **Hygienická** - rostliny fungují jako filtr především pro drobné prachové částice (aerosol), také efektivně snižují hluk způsobený dopravou (díky jeho pohlcování a odrazu),
- **Rekreační** - hlavně velké městské parky spojené se stezkami pro pěší, cyklisty, naučnými stezkami, přírodními koupališti, vodními plochami, trávníky pro sport či piknik, dětskými hřišti a podobně,
- **Sociální** – veřejná zeleň je místem setkávání lidí, klidnou oázou pro zastavení a oddechnutí od shonu okolního světa.

2.3 INSTITUCE PŮSOBÍCÍ V OBLASTI VEŘEJNÉ ZELENĚ A LESŮ

Veřejná zeleň spadá do přímé kompetence obce s rozšířenou působností, na jejímž katastrálním území leží. Daná obec tak rozhoduje o veškerých záležitostech týkajících se správy a údržby veřejné zeleně. V oblasti hospodaření s lesním majetkem však vystupuje celá řada institucí, jejichž práva a povinnosti v oblasti správy lesního majetku vymezuje zákon 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem státní správy lesů. O lesních porostech rozhoduje v případech a za okolností, které přesahují obvod územní působnosti kraje. Podrobný výčet jeho pravomocí a povinností je možné vyčíst v zákoně číslo 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Ministerstvo životního prostředí

Vykonává vrchní státní dozor. To znamená, že dohlíží na dodržování zákona 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jeho základě. Tuto kontrolu provádí u orgánů státní správy, právnických i fyzických osob.

Lesy České republiky, s.p.

Byly založeny 1. 1. 1992 Ministerstvem zemědělství České republiky. Hlavní náplní činnosti podniku je obhospodařování lesního majetku ve vlastnictví státu a péče o svěřené vodní toky a bystřiny.

Základní lesnickou strategií podniku je trvale udržitelné hospodaření ve svěřených lesích. Společnost se tak snaží maximálně využívat tvořivých sil přírody. Cílem je tedy vytváření kvalitních, věkově, prostorově i druhově smíšených lesů.

Krajské úřady

Rozhodují o nejrůznějších výjimkách, odnětích, omezeních, opatřeních, atd., v případech, kdy přesahují správní obvod obce s rozšířenou působností a nepřesahují obvod územní působnosti kraje. Přesný soupis případů, ve kterých rozhodují kraje, je možné nalézt v §48a zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Stejně jako krajské úřady, rozhodují o celé řadě opatření, povolení, zákazů, podmínkách, dělení pozemků, atd. Ve většině případů se však jedná o pozemky do 1 ha, které se nacházejí ve správním obvodu dané obce. Konkrétní případy je možné vyčíst z §48, zákona 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).

V oblasti hospodaření s veřejnou zelení plní obecní úřad s rozšířenou působností funkci jediného správce. V tomto případě je na zeleň pohlíženo jako

na majetek obce, tedy veškeré práva a povinnosti týkající se veřejné zeleně náleží právě danému obecnímu úřadu.

2.4 VEŘEJNÁ ZELENĚ A JEJÍ DĚLENÍ

S přihlédnutím k rozmístění zeleně v rámci obce můžeme veřejnou zeleň rozdělit na extravilán a intravilán. Pod pojmem **extravilán** si lze představit území mimo zastavěný a souvisle osídlený prostor vesnic, obcí, městysů a měst. Obvykle se jedná o rozsáhlé plochy lesů, hájů luk, mokřadů nebo i volně rostoucí, hospodářsky nevyužitou zeleň. Tento druh zeleně kromě svých hlavních hospodářských a ekologických funkcí také plní funkce krajinnotvorné, půdoochranné, vodohospodářské, ale i rekreační, zdravotní a estetické. Jako **intravilán** můžeme označit prostor uvnitř ploch zastavěných lidskými sídly. Tento druh zeleně posiluje funkce extravilánu a dále funguje jako tlumič nadměrného hluku, který je nejčastěji způsoben lidskou činností, dopravními a jinými mechanizačními prostředky. Nesmíme zapomenout ani na jeho vliv na čistotu ovzduší a mikroklima, protože zvyšuje vlhkost vzduchu a snižuje prašnost.

Jako jiný druh dělení lze použít rozčlenění na městskou zeleň a lesy. Lesy a jejich dělení přesně definuje zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Lesy tak dělíme do tří kategorií, a to na **lesy ochranné**, které slouží jako ochrana půdy nebo níže položených lesů. Lesy ochranné zaujímají v České republice rozlohu 1 551 868 hektarů, což představuje asi 60,1% veškerých lesních porostů. Dále pak **lesy zvláštního určení**, což jsou lesy v pásmech hygienické ochrany vodních zdrojů nebo lesy na území národních přírodních rezervací. Takovýchto lesů se v naší republice nachází 7 063 hektarů, to tvoří 3% všech lesních porostů. V poslední řadě to jsou **lesy hospodářské**, což jsou lesy nezařazené jako lesy ochranné nebo lesy zvláštního určení. Lesů tohoto druhu máme 953 961 hektarů, to je asi 36,9% veškerých lesů na území České republiky. Je však potřeba vzít v úvahu, že 65% těchto lesů vlastní soukromé osoby, pouze zbylých 35% je vlastnictvím územně samosprávných celků a státu.

Pro účely správy veřejné zeleně není přesně dané kritérium, podle kterého by mělo docházet k dělení městské veřejné zeleně ani k jejich správě a hospodaření

s ní. Toto rozdělení je v plné kompetenci jednotlivých úřadů, závisí na druhovém složení veřejné zeleně každého územně samosprávného celku, způsobu obhospodařování, údržby a v neposlední řadě také na územní rozloze a rozmístění. Město Valašské Meziříčí zvolilo rozdělení veškeré veřejné zeleně pouze do tří skupin – **stromy, keře a zatravněné plochy**. Toto rozdělení je, dle mého názoru, velmi jednoduché, avšak dokáže postihnout veškerou veřejnou zeleň rostoucí na území obce.

2.5 LEGISLATIVNÍ VYMEZENÍ VEŘEJNÉ ZELENĚ

Veřejná zeleň jako taková není žádným zákonem přesně definována, můžeme se ovšem setkat s legislativním vymezením pojmu veřejného prostranství. Institut veřejného prostranství se po roce 1989 objevil poprvé v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, a to v souvislosti se zakotvením oprávnění obcí k vybírání místních poplatků. Tato definice byla velice strohá a říkala, že veřejným prostranstvím jsou zejména náměstí, tržiště, silnice, místní komunikace.

Byť tuto definici obsahoval pouze zákon o místních poplatcích, nebyla chápána jen ve vztahu k ukládání a vybírání místních poplatků, ale bylo na ni pohlíženo v širších souvislostech. I přes tuto skutečnost bylo zákonodárci navrženo zahrnutí definice veřejného prostranství do návrhu nového zákona o obcích. Základním motivem tohoto kroku bylo odstranění mezery v českém právním řádu, způsobené neexistencí obecné definice pojmu veřejného prostranství. Po nabytí jeho účinnosti tedy začala platit definice uvedená v §34 zákona č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), která uvádí, že „veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru“². Ani tento zákon však pojem veřejné zeleně nijak víc neobjasnil.

---

² ARNET ON LINE, a.s. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zakonycr.cz. [online]. © 2004-2011 [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>

Stejně tak, žádný zákon nedefinuje ani hospodaření ve veřejné zeleni. Tyto činnosti jsou plně v kompetenci jednotlivých územně samosprávných celků. Zákon však na veřejnou zeleň pohlíží z různých úhlů pohledu – například jako životní prostředí či vegetaci rostoucí podél komunikací. Zato lesní porosty jsou přesně definovány v zákoně, a tedy i hospodaření v lesích je upraveno zákonem.

- **Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon)**

Účelem je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.

- **Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí**

Vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů. Vychází přitom z principu trvale udržitelného rozvoje.

- **Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**

Upravuje účast příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců při udržování a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně přírodních hodnot a krás, k šetrnému zacházení s přírodními zdroji.

- **Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, §15.**

Upravuje vlastnosti vegetace na silničních pomocných pozemcích a na jiných vhodných pozemcích tvořících součást dálnice, silnice nebo místní komunikace.

- **Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), §34.**

Definuje pojem veřejného prostranství, kam mimo jiné řadí i veřejnou zeleň.

3. VEŘEJNÁ ZELEŇ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

V této kapitole si nejprve představíme město Valašské Meziříčí. Popíšeme si jeho geografické a kvantitativní parametry, jako jsou poloha, rozloha, místní části a počet obyvatel. Seznámíme se s jeho zastupitelstvem i historií. Rovněž rozebereme jeho důležité údaje týkající se zeleně ve Valašském Meziříčí, jakými bezesporu jsou její rozloha nebo poloha. Dále bude pojednáno o lesních porostech náležících městu Valašské Meziříčí.

3.1 MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Jeho poloha je situována do severo-západního výběžku Zlínského kraje, spadá do okresu Vsetín. Město leží na soutoku dvou řek – Vsetínské a Rožnovské Bečvy. Díky své poloze na úpatí Vsetínských vrchů a nadmořské výšce 327 metrů nad mořem, tvoří vstupní bránu do pohoří Moravskoslezské Beskydy.

3.1.1 Historie města³

První písemná zmínka o městě pochází z roku 1297 a hovoří o Vrši z Meziříčí. Roku 1376 se začíná hovořit o městečku Meziříčí. Meziříčí se rozkládalo po levém břehu Rožnovské Bečvy. O něco dříve byla na opačném břehu založena kupecká osada Krásno, která byla roku 1491 povýšena na městečko.

V roce 1538 město začalo budovat městskou hradbu, a k tomu účelu Jan z Pernštejna pustil městu výnos z mýta. Jan z Pernštejna, který získal léno Meziříčí roku 1534, připojil k městu Meziříčí městečko Krásno. Když roku 1548 získal dědičné panství Rožnov Vilém z Žerotína, Krásno se od Meziříčí oddělilo. Roku 1607 postihl město velký požár, který zničil 80 domů a morová epidemie, které ve městě a městečku Krásně podlehl na 2 000 obyvatel. Město během třicetileté války utrpělo mnoho dalších škod. Roku 1648 završili jeho úpadek Švédové, kteří město vyloupili a úplně vypálili.

Největší význam v Meziříčí mělo soukenické řemeslo. Tehdy Meziříčtí soukeníci dodávali svá sukna až na královský dvůr v Budíně.

---

³ NEKUDA, Vladimír. *Okres Vsetín: Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko*. 1. Vyd. Valašské Meziříčí: Hvězdárna Valašské Meziříčí, 2002. 963 s. ISBN 80-7275-024-0.

Město původně spravoval dědičný fojt jako zástupce vrchnosti spolu s 12 člennou městskou radou. V 1. polovině 16. století, snad za Jana z Pernštejna, město získalo od vrchnosti zdejší fojtství a s ním i jeho majetek a výsady.

Roku 1835 se ve městě nacházelo 317 domů, z toho 60 velkoměšťanských. Žilo zde 2066 obyvatel katolického a 22 obyvatel židovského náboženství. Tito obyvatelé chovali 37 koní a 178 kusů skotu. Z Meziříčí se vedl obchod s obilím do Nového Jičína, Rožnova a Frenštátu a se sukem a plátnem do Uher. Roku 1855 byla ve městě zřízena ženská trestnice, která byla roku 1911 opět zrušena.

Roku 1911 byl ve městě jediný průmyslový podnik – továrna na pletené zboží Filip Monti. Po připojení Krásna nad Bečvou roku 1924 se Valašské Meziříčí změnilo v město s výraznějším podílem průmyslu. Největší význam si udržoval obor sklářský.

3.1.2 Základní údaje

Valašské Meziříčí je městem s rozšířenou působností a pověřeným obecním úřadem. Jeho rozloha je 5475,14 ha a má 27336 obyvatel. Valašské Meziříčí má 8 místních částí. Jsou to Brňov, Bynina, Hrachovec, Juřinka, Krhová, Podlesí, Lhota u Choryně a Poličná.

3.1.3 Orgány města

V čele města je starosta Jiří Částečka, 2. místostarosta Mgr. Jiří Pernický a tajemník Ing. Josef Matocha. Post 1. místostarosty v současném volebním období již není obsazen, jelikož jej zastávala Mgr. Dagmar Lacinová, která však na samém konci loňského roku zesnula. Dalšími orgány města jsou zastupitelstvo města a jeho výbory, dále pak rada města a její komise.

Zastupitelstvo města

„Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán, ve městě jeho funkci plní zastupitelstvo města, v městské části města zastupitelstvo městské části, v Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy.

Zastupitelstvo obce má hlavní rozhodovací pravomoci v samostatné působnosti. Může rozhodovat ve všech samosprávných záležitostech kromě těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje jako vyššího územního samosprávného celku. Členy zastupitelstva obce jsou zvoleni zástupci jednotlivých politických stran v obci, případně i nezávislí členové. Jsou voleni v komunálních volbách na dobu 4letého volebního období. Zvolení členové zastupitelstva volí ze svých členů členy rady obce (města). Jednání zastupitelstva obce jsou ze zákona veřejná a řídí se schváleným jednacím řádem. Podle zákona o obcích se schází minimálně 4x ročně.“⁴

Zastupitelstvo města je základním orgánem města, který ho samostatně spravuje. Stěžejní činností zastupitelstva je hospodaření s obecním majetkem a odpovědnost za dodržování plánu rozvoje města. Díky své samosprávné působnosti řeší základní otázky obce. Jako své pomocné orgány může zřizovat výbory. „Výbory jsou iniciativními a kontrolními orgány zastupitelstva obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva obce, počet členů musí být lichý. Předsedou každého výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Výbor plní úkoly, kterými jej pověří zastupitelstvo obce.“⁵ Podle zákona vždy musí být zřízen finanční výbor, kontrolní výbor, Výbor pro národnostní menšiny, (pokud se při posledním sčítání lidu hlásilo k jiné národnosti než české alespoň 10% občanů).

Zastupitelstvo Valašského Meziříčí sestává z 25 členů různých politických příslušností. Nejvíce, tedy 9 z celkového počtu 25 zastupitelů, se k žádné z politických stran nehlásí. Druhou nejpočetnější stranou je ODS s 5 zastupiteli. Následuje ČSSD se čtyřmi členy, KDU-ČSL, NEZ a KSČM po dvou členech a jeden člen TOP-09. Podíly zastoupení jednotlivých politických stran v zastupitelstvu jsou zřejmé v grafu 3.1. Zastupitelstvo jako své pomocné orgány zřídilo výbor finanční, kontrolní, výbor kultury, výbor sportu a volného času, dopravní výbor a výbor pro územní rozvoj.

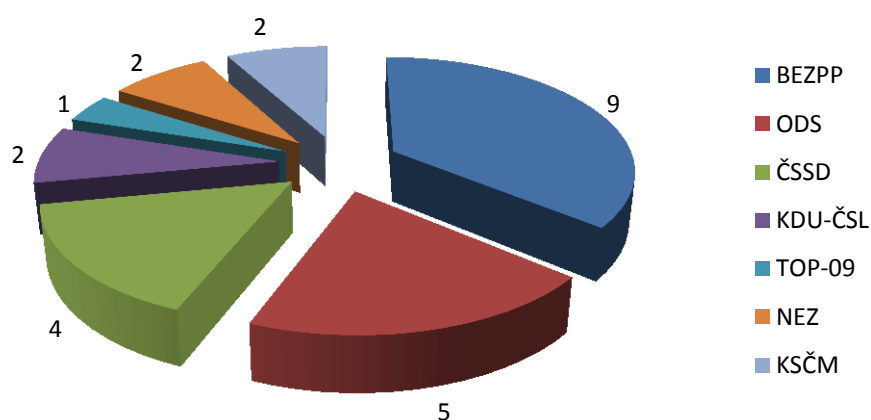
---

⁴ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 126.

⁵ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 129.

Graf č. 3.1 Zastoupení jednotlivých politických stran v zastupitelstvu města Valašské Meziříčí

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Zastupitelstvo města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/778/>, vlastní zpracování

Rada města

„Rada obce je výkonným orgánem. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti obce (výkonu státní správy) rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon. Počet členů rady obce je lichý, v současné době nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž počet může být 5 – 11 členů. Rada města se nevolí tehdy, má-li zastupitelstvo obce méně než 15 členů. Radu obce tvoří starosta a jeho zástupci – místostarostové a další členové, ve velkých městech primátor, náměstci primátora a ostatní členové. Jednání rady obce jsou neveřejná. Rada obce vydává nařízení obce v rámci přenesené působnosti na základě zákonného zmocnění.“⁶

Rada města je výkonným orgánem obce. Za svůj výkon odpovídá zastupitelstvu. Její členové jsou voleni zastupitelstvem ze všech členů zastupitelstva. Členy rady pak jsou starosta, jeho zástupce a další radní. V obcích, kde počet zastupitelů je menší než 15, se rada města nevolí a její funkci zastává starosta. Rada města jako své iniciativní a poradní orgány zřizuje komise. „Komise jsou iniciativní a poradní orgány rady obce. Mohou předkládat návrhy, náměty (v rámci samostatné působnosti obce). Starosta jim může svěřit výkon státní správy (po projednání

⁶ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 128.

s ředitelem krajského úřadu). Potom jsou výkonnými orgány v přenesené působnosti obce na svěřeném úseku činnosti a v této oblasti jsou podřízeny a odpovědní starostovi. V tomto případě předseda komise musí mít zvláštní odbornou způsobilost.⁷

Rada města ve Valašském Meziříčí má 6 členů, z toho 4 jsou členy ODS, jeden je členem NEZ a jeden ČSSD. Město Valašské Meziříčí je zřizovatelem 17 komisí, které lze rozdělit následovně:

- **Komise Rady města**
  - Komise pro Zdravé město a místní agendu 21
  - Komise pro udělování cen
  - Bytová komise
  - Komise pro otevírání obálek s žádostmi o prodej bytu třetím osobám
  - Povodňová komise města Valašského Meziříčí
  - Komise BESIP
  - Komise škodní
  - Komise pro prevenci kriminality
  - Komise likvidační
  - Komise pro městskou památkovou zónu
  - Hodnotitelská komise pro posuzování žádostí o poskytnutí finanční podpory v oblasti ochrany životního prostředí a ekologie
- **Komise jmenované starostou města**
  - Komise pro sociálně – právní ochranu dětí
  - Povodňová komise správního obvodu obce s rozšířenou působností Valašské Meziříčí
- **Místní komise rady města**
  - MK 1 Krásno 1
  - MK 2 Krásno 2
  - MK 3 Město 1
  - MK 4 Město 2

---

⁷ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 129.

3.2 VEŘEJNÁ ZELEŇ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ A JEHO ČÁSTECH

Nyní si rozebereme veřejnou zeleň ve Valašském Meziříčí, její rozdělení, rozlohu a samozřejmě i objekty, které s veřejnou zelení přímo souvisí, například lavičky v parku, či pískoviště. Pro účely této analýzy použijeme rozdělení na samotné město a na jeho místní části – Poličná, Bynina, Podlesí, Hrachovec, Juřinka, Krhová, Lhota u Choryně a Brňov.

3.2.1 Valašské Meziříčí

Na území samotného města se nachází 551 184 m² travní plochy, hranice mezi rozdílnými druhy pozemků tvoří 8 160 m² živých plotů, dále na území města roste 35 199 m² ostatních keřů a 56 304 m² stromů. K veřejné zeleni samozřejmě patří 2 035 m² kruhových objezdů a ostrůvků, město rovněž spravuje i 364 m² pískovišť a 3 838 m² dětských hřišť. Nesmíme vynechat ani lavičky, patřící do správy města – takových je ve Valašském Meziříčí přesně 451 kusů. V poslední řadě je zde umístěno 162 kusů mobilní zeleně.

3.2.2 Poličná

V místní části Poličná je situováno 10 224 m² travní plochy, zdejší živé ploty jsou soukromého charakteru, tudíž je město ve své správě nemá, nespravuje zde ani plochy ostatních keřů, pouze 120 m² stromů. Dále se zde nachází 9 m² pískovišť, 90 m² dětských hřišť a 4 kusy laviček patřících městu.

3.2.3 Bynina

V Bynině se nachází o něco méně travních ploch než v Poličné, a to 7 471 m². Stejně jako v předchozím případě se zde nenacházejí žádné městem spravované živé ploty ani ostatní keře, zato je zde však 480 m² stromů. V místní části Bynina se nenachází žádné veřejné pískoviště ani dětské hřiště, město se zde stará pouze o 2 lavičky.

3.2.4 Podlesí

Místní část Podlesí je, co do rozlohy veřejné zeleně, nejrozsáhlejší území. V Podlesí se nachází 18 461 m² travních ploch a 5 200 m² stromů. Město zde nespravuje žádné živé ploty, ale patří mu 280 m² ostatních keřů. Je zde vystavěno 18 m² pískovišť a 180 m² dětských hřišť. Město se zde také stará o 8 veřejných laviček.

3.2.5 Hrachovec

Naopak, v místní části Hrachovec je veřejné zeleně nejméně. Výměra travních ploch zde činí pouze 1 796 m², veřejné živé ploty se zde nenalézají, pouze 80 m² ostatních keřových porostů a 190 m² stromů. Nenalezneme zde ani žádné veřejné lavičky. Město tady však spravuje 16 m² pískovišť a 85 m² dětských hřišť.

3.2.6 Juřinka, Krhová, Lhota u Choryně, Brňov

V těchto 4 místních částech Valašského Meziříčí se rozkládá pouze zanedbatelné množství veřejné zeleně. Ve všech případech se jedná pouze o travní porosty. Město zde neprovádí ani údržbu. Tu přenechává na místních obyvatelích – živnostnících, se kterými má sjednanou smlouvu o údržbě městských pozemků.

V místní části Juřinka se rozkládá asi 2,5 hektaru zatravněných ploch patřící městu Valašské Meziříčí. V Krhové se jedná o 1,9 hektaru, ve Lhotě u Choryně 1,6 hektaru a v místní části Brňov se žádná veřejná zeleň nerozprostírá.

4. SPRÁVA VEŘEJNÉ ZELENĚ VE MĚSTĚ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

V této kapitole se budeme zabývat správou veřejné zeleně ve Valašském Meziříčí. Pohlédneme na hospodaření města Valašské Meziříčí, jak v minulém roce, tak i v několika letech předcházejících. V návaznosti na to rozebereme hospodaření odboru komunálních služeb, kterému je ve městě veškerá veřejná zeleň podřízena. Stejně jako v předchozí části, zaměříme se na srovnání hospodaření v roce 2011 s dřívějšími léty. Poté bude popsána společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. a její vazby na veřejnou správu, pozastavíme se nad jejím profilem. V další podkapitole se zaměříme na hospodaření společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o.

4.1 HOSPODAŘENÍ MĚSTA VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

V této podkapitole bude všeobecně vysvětlen pojem „územní rozpočet“ a poté pojednáno o hospodaření s finančními prostředky ve městě Valašské Meziříčí.

Tvorba a použití územního rozpočtu je plánovanou činností. „Bilancuje příjmy s výdaji, potřebnými na zajištění potřeb lokálního, resp. regionálního veřejného sektoru, včetně přenesené působnosti, v příslušném rozpočtovém období.“⁸

Z následující tabulky Tab. 4.1 je zřejmé, jak se v posledních čtyřech letech pohybovaly příjmy a výdaje města. Pro lepší názornost uvádím graf 4.1, zobrazující příjmy a výdaje ve srovnávaných letech, zproštěné o financování.

---

⁸ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 262.

Tab. 4.1 Přehled příjmů a výdajů města Valašské Meziříčí v letech 2008 – 2011
(v tis. Kč)

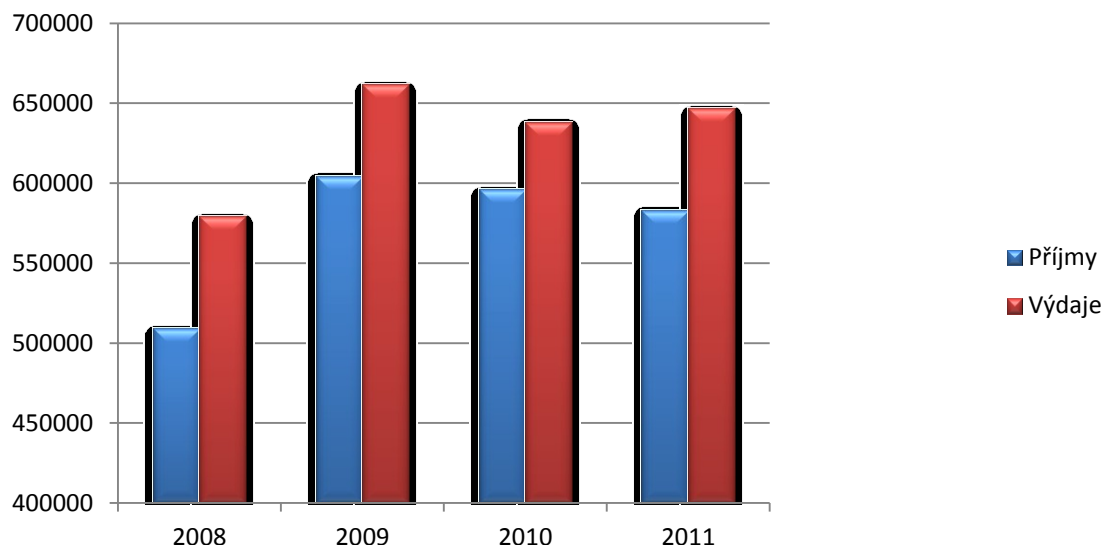
	2008	2009	2010	2011
Daňové příjmy	284 296	257 736	255 327	275 284
Nedaňové příjmy	47 299	87 265	66 254	61 040
Kapitálové příjmy	28 425	36 036	48 028	22 170
Přijaté transfery	149 181	223 480	226 560	224 777
Příjmy celkem	509 201	604 517	596 169	583 271
Financování příjmů	89 717	61 717	99 144	83 698
Běžné výdaje	419 563	452 852	460 970	489 511
Kapitálové výdaje	159 422	208 790	177 366	157 102
Výdaje celkem	578 985	661 642	638 336	646 613
Financování výdajů	19 933	4 525	29 507	20 356
Saldo příjmů a výdajů (včetně financování)	0	67	27 470	0

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Z tabulky 4.1 je jasné, že se město snaží hospodařit s vyrovnaným, případně přebytkovým rozpočtem. Rok 2008 je právě tím prvním případem, kdy město hospodařilo s rozpočtem vyrovnaným. V roce 2009 město hospodařilo s rozpočtem přebytkovým, přebytek činil 67 tisíc Kč. V roce následujícím město dokázalo ze svého rozpočtu ušetřit necelých 27,5 milionu Kč. Tyto prostředky byly převedeny do rozpočtu roku 2011, kdy město opět vyšlo s vyrovnaným rozpočtem. Všeobecně je možné říci, že „dlouhodobým cílem hospodaření obce i kraje by měl být vyrovnaný rozpočet, kdy příjmy = výdaje, případně přebytkový rozpočet, kdy příjmy > výdaje, a tedy se tvoří rozpočtová rezerva. Dlouhodobě schodkový rozpočet, kdy příjmy < výdaje se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti, nejsou-li k dispozici, nezbude nic jiného, než z návratných finančních prostředků, což vede k zadlužení a většinou k vážným problémům se splácením dluhu včetně úroků v dalších letech (tzv. dluhové služby).“⁹

⁹ PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5. Strana 262.

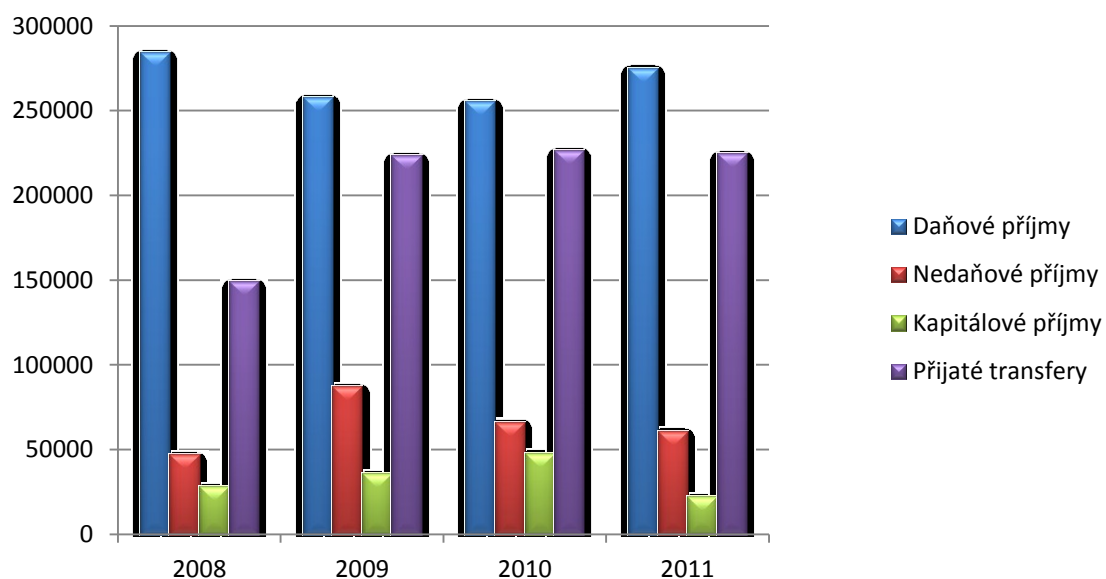
Graf 4.1 Příjmy a výdaje města Valašské Meziříčí v letech 2008 – 2011 zproštěné o financování (v tis. Kč)

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Jak ukazuje graf 4.1, každoročně jsou vlastní příjmy rozpočtu nižší než výdaje z něj. Skutečnost, že ve výsledku je rozpočet vyrovnaný, nebo dokonce přebytkový, je důsledkem financování rozpočtu z jiných zdrojů. Nejnižších vlastních příjmů město dosáhlo v roce 2008 a to necelých 510 mil. korun. Ve stejném roce však město dosáhlo i nejnižších vlastních výdajů, tedy necelých 580 mil. korun. Naopak nejvyšších vlastních příjmů ze srovnávané období město docílilo hned v roce následujícím. Vlastní příjmy za rok 2009 činily téměř 605 mil. korun. Ve stejném roce však z rozpočtu nejvíce prostředků i oteklo. Vlastní výdaje města v tomto roce činily něco málo přes 660 mil. korun.

Graf 4.2 Složení příjmů města Valašské Meziříčí v letech 2008 – 2011 (v tis. Kč)

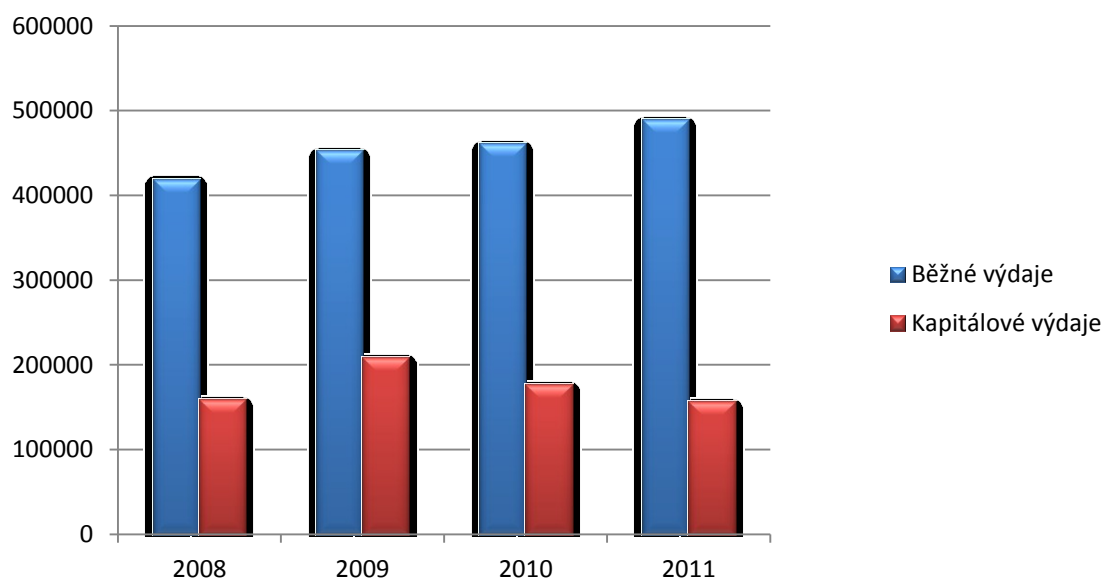

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIRÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Jak je zřejmé z grafu 4.2, v celém srovnávaném období se na příjmech rozpočtu nejvíce podílely daňové příjmy. Těsně za nimi to byly dotace. Nejmenší přísun peněžních prostředků však vždy zajišťovaly kapitálové příjmy. Nejvyšších daňových příjmů město dosáhlo v roce 2008, a to téměř 285 mil. korun. Ve stejném roce však do rozpočtu přiteklo za celé období nejméně dotací, pouze necelých 150 mil. korun. V dalších dvou letech byl znatelný propad v příjmech z daní, avšak v roce 2011 již opět daňové příjmy rostou. Transfery v roce 2009 oproti předešlému roku vzrostly, od té doby jejich suma bilancuje kolem hranice 225 mil. korun.

Graf 4.3 Složení výdajů města Valašské Meziříčí v letech 2008 – 2011 (v tis. Kč)

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Z grafu 4.3 můžeme vyčíst, že v roce 2008 běžné výdaje z rozpočtu města činily necelých 420 mil. korun. Tato částka je nejnižší za celé sledované období. Až do roku 2011 rostly téměř konstantním tempem. V loňském roce dosáhly částky téměř 490 mil. korun. Kapitálové výdaje se v prvním porovnávaném roce blížily částce 160 mil. korun, rok poté však prudce vzrostly na téměř 209 mil. korun. V dalších letech průběžně klesaly, v roce 2011 dosáhly částky něco málo přes 157 mil. korun. Tato částka je za srovnávané období nejnižší. Naopak, z dlouhodobého hlediska je trend vývoje celkových výdajů města rostoucí. Je to způsobeno skutečností, a to platí i ve všeobecné rovině, ne jen ve vztahu k výdajům města Valašského Meziříčí, že „veřejné výdaje nejsou nějakou fixní, neměnnou veličinou, ale jejich velikost je ovlivňována celou řadou faktorů různého charakteru a různého vlivu. Mezi hlavní příčiny rostoucího objemu veřejných výdajů jsou uváděny podstatné změny, které probíhají ve společnosti, jako jsou podstatné změny v reprodukčním vývoji obyvatelstva, změny související s nastupující globalizací ekonomiky, ale i společnosti, změny související s diversifikací společnosti a uspokojováním potřeb a požadavků jednotlivých etnik, změny související s rostoucím tržním selháním, které se dotýká zcela nových fenoménů (jako je například spekulace při využívání finančního kapitálu apod.), změny

v technologiích a toku informací, inflační vlivy a jejich důsledky a demonstrační efekt, atd.“¹⁰ „Tyto výdaje mohou mít charakter jak běžných výdajů (provozních), které převažují, tak kapitálových výdajů (investičních). Zároveň jsou to alokační výdaje. Tyto veřejné statky zabezpečují obce a regiony prostřednictvím neziskových organizací, které k tomuto účelu zřídily, nebo prostřednictvím neziskových organizací zakládaných jinými subjekty, nebo prostřednictvím zakázky u soukromého sektoru, a financují je, či spolufinancují v případě hraničních statků, z výdajů svého rozpočtu.“¹¹

4.2 HOSPODAŘENÍ ODBORU KOMUNÁLNÍCH SLUŽEB

Nejprve pojednáme o organizační struktuře města a vysvětlíme si, kde se, vzhledem k organizační struktuře úřadu, odbor komunálních služeb nachází. Jak již bylo popsáno výše, nejvyššími orgány města jsou Zastupitelstvo a Rada města. Přímo pod nimi stojí starosta, tajemník, a jemu je podřízeno 12 odborů, mezi nimi i Odbor komunálních služeb.

- Odbor kancelář starosty
- Odbor regionálního rozvoje a územního plánování
- Odbor stavebního úřadu
- Odbor školství, kultury a sportu
- Odbor majetkové správy
- Odbor obecní živnostenský úřad
- Odbor finanční
- Odbor životního prostředí
- Odbor sociálních věcí
- Odbor komunálních služeb
- Odbor evidence obyvatel, občanských průkazů a cestovních dokladů
- Odbor dopravně správních agend

---

¹⁰ HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: OPTYS, 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-0. Strana 135.

¹¹ PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4. Strana 337.

Odbor komunálních služeb zajišťuje údržbu městské zeleně, provozuje městské vodohospodářské zařízení, má na starosti veškeré služby spojené s odpadovým hospodářstvím na území města, provádí celoroční údržbu místních komunikací a veřejného osvětlení. Odbor komunálních služeb je jeden z odborů, na které se obyvatelé obracejí ze všech nejčastěji. Přitom podle jeho činnosti většinou obyvatelé hodnotí práci celé radnice. Pro účely mé bakalářské práce se dále budu věnovat výhradně činnostem týkajícím se údržby veřejné zeleně.

4.2.1 Harmonogram údržby veřejné zeleně – lokalita Křižná

Při svých činnostech v oblasti veřejné zeleně odbor komunálních služeb postupuje dle přesně naplánovaných harmonogramů prací. Město má tyto harmonogramy dva. Jeden zvlášť pro ulici Křižná a druhý pro zbytek města a jeho místní části. Toto rozdělení je realizováno spíše z historického hlediska. Před několika lety veškeré činnosti týkající se údržby veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí zajišťovala společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. Město však rozhodlo, že nebude svěřovat všechny tyto činnosti jediné firmě, ale pokusí se podpořit konkurenční prostředí a dát šanci i jiným firmám. Došlo tedy k vytvoření zvláštního harmonogramu prací pro ulici Křižná. Na tyto činnosti město vypsalo výběrové řízení, kterého se mohly zúčastnit i další konkurenční firmy. Tento tendr však opět vyhrála městem založená společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. K opětovnému sloučení harmonogramů prací už nedošlo.

Na ulici Křižná se při ošetřování travníkových ploch každoročně začíná vyhrabáním, které musí být provedeno před první sečí, tedy do 26. dubna. V návaznosti na to se provádějí čtyři samostatné seče s vyhrabáním posečené trávy. První seč se provádí v období od 26. dubna do 5. května. Následně je prováděna druhá seč, která započne 21. června a musí být provedena do konce měsíce června. 11. srpna přichází na řadu třetí seč, ta musí být provedena do 20. srpna. Poslední, čtvrtá seč s vyhrabáním pokosené trávy se provádí těsně před příchodem zimy a prvním sněhem, tedy v období od 1. listopadu do 10. listopadu. Na každou z těchto čtyř sečí je na ulici Křižná vyhrazeno období deseti dnů.

Paralelně s ošetřováním travníkových ploch probíhá i ošetřování stromů a keřů. V zimních měsících, kdy veškerá zeleň své živiny a mizu přesouvá z nadzemních

částí do kořenů, v době takzvaného vegetačního klidu, probíhá kácení stromů. To se děje od počátku roku, tedy od 1. ledna. Kácení musí být dokončeno do 31. března. Nadále tento druh zeleně nemá na svou údržbu velké nároky. Po zimě je v půdě dostatek vláhy a plevel se zatím nijak zvlášť nerozrůstá. V tuto chvíli se veškerá aktivita přesune od ošetřování stromů a keřů k jiným, potřebnějším činnostem, zejména k údržbě dětských hřišť, pískovišť a laviček. O stromy a keře se opět začne pečovat 12. července, kdy se provádí první pletí, kypření a zalévání mobilní zeleně, květinových záhonů a kruhových objezdů. To musí společnost Městské lesy a zeleň stihnout do 21. července. O týden později, tedy 26. Července, přistoupí pracovníci Městských lesů k pletí keřových skupin, včetně živých plotů. Tato činnost musí být dokončena nejpozději 6. srpna. Následně, od 23. srpna do 30. září, probíhá tvarování živých plotů tvarovaných a volně rostlých. Ve stejném termínu probíhá i tvarování a ořezy ostatních keřů. Mezitím, v období 1. září počínaje a 10. září konče, se provádí druhé pletí, kypření a zalévání mobilní zeleně, květinových záhonů a kruhových objezdů. Ve stejném roce je možné provádět i třetí, čtvrté a páté zalévání, to je však závislé na aktuálních klimatických podmínkách. V těsné návaznosti na předešlou činnost se začne provádět tvarování a ořezy stromů. Tato činnost bývá zahájena 1. října a pokračuje až do konce měsíce. Prvního října se rovněž začíná provádět kácení stromů, které probíhá po celou zimu, až do 31. března následujícího roku.

Na jaře, jak již bylo naznačeno výše, probíhá dle možností údržba dětských hřišť, pískovišť a laviček. Tyto činnosti nemají stanoveny pevné datum počátku, nicméně termíny jejich ukončení stanoveny jsou, a to následovně: Opravy dětských hřišť, stejně tak jako opravy pískovišť a výměna písku v pískovištích jsou provedeny nejpozději do 30. dubna, a to z důvodu, že koncem dubna už zpravidla bývá počasí natolik příznivé, že se do těchto lokalit začnou vydávat rodiče se svými potomky – město by bylo samo proti sobě, kdyby si děti na jaře hrály na rozbitých dětských hřištích a v pískovištích plných zvířecích exkrementů. O měsíc později, tedy do 30. května musí být provedeny nátěry laviček.

4.2.2 Harmonogram údržby veřejné zeleně – zbytek města a místní části

Protože příroda na nikoho nepočká, není možné nejprve udělat práce podle prvního harmonogramu a poté pokračovat harmonogramem pro zbytek města.

Oba harmonogramy tak probíhají současně a vzájemně se prolínají. Proto se na první pohled může zdát, že jsou identické. Pokud se však podíváme detailněji, najdeme mezi nimi rozdíly. Hlavní příčinou těchto rozdílů je především rozdílnost obou území, ke kterým jsou dané harmonogramy prací vázány. Rozdílné jsou hlavně rozlohou a kulturní a společenskou povahou území. I zde je veškerá údržba rozdělena do tří samostatných podskupin činností, a to na ošetřování travníkových ploch, ošetřování stromů a keřů a údržbu pískovišť, laviček a dětských hřišť.

První činnost, která pracovníky Městských lesů a zeleně v oblasti ošetřování travníkových ploch čeká, je vyhrabání travníkových ploch do prvního pokosu, tedy do 26. dubna. Toho dne totiž začíná na území města kosení trávy s vyhrabáním posečené trávy. Od 26. dubna je prováděna první seč. Činnost musí být ukončena do 21. června, kdy začíná druhá seč s vyhrabáním. Druhá seč probíhá nejdéle do 15. srpna. V těsné návaznosti na to, v období od 16. srpna do 10. října probíhá třetí seč. Po jejím skončení následuje desetidenní odmlka a veškeré činnosti spojené s ošetřováním travníkových ploch jsou zakončeny čtvrtou sečí s vyhrabáním, která probíhá od 21. října do 17. prosince. Mezi těmito jednotlivými čtyřmi sečeními probíhají ještě dvě samostatné seče, které jsou však prováděny pouze na území centra města. Dřívější z nich probíhá v týdenním rozpětí, od 1. června do 8. června, což vychází asi v půli první seče, která stále ještě probíhá ve zbytku města. Ta pozdější je uskutečňována v termínu od 26. července do 2. srpna. Toto období vychází zhruba v polovině druhé seče na zbytku města.

Druhou podskupinou činností je opět ošetřování stromů a keřů. Stejně jako v lokalitě Křižná, činnost v této oblasti začíná hned s příchodem nového roku, a to kácením stromů. Kácení probíhá do 31. března. Následuje téměř tříměsíční odmlka, kdy stromy a keře žádnou zvláštní péči nevyžadují a činnost pracovníků Městských lesů, jsou přesunuty do oblastí, kde je jejich práce zapotřebí. Aktivita se do této oblasti vrací 21. června, kdy na řadu přichází pletí keřových skupin včetně živých plotů. Tento druh práce průběžně přetrvává až do 10. září. 28. června se zaměstnanci městských lesů začnou provádět první pletí, kypření a zalévání mobilní zeleně, květinových záhonů a kruhových objezdů. Při této činnosti je lze vidět až do 21. července. Mezitím však od 12. července započiná tvarování živých plotů tvarovaných a volně rostlých, s tím souběžně probíhá i tvarování a ořezy ostatních keřů. Obě tyto činnosti by neměly trvat déle než do 30. září. Opět, v průběhu těchto

činností, pracovníci Městských lesů zahajují druhé pletí, kypření a zalévání mobilní zeleně, květinových záhonů a kruhových objezdů. To probíhá od 16. srpna do 3. září. Podobně, jako v lokalitě Křižná, může i zde probíhat třetí, čtvrté i páté zalévání, ale i to je závislé na klimatických podmínkách, a není harmonogramem pevně upraveno. Ihned po skončení tvarování a ořezávání keřových porostů, tedy od 1. října na řadu přichází kácení stromů a 11. října tvarování a ořezy stromů. Obě tyto činnosti pokračují až do konce roku. Tvarování a ořezy jsou 31. prosince ukončeny, kácení je prováděno až do 31. března následujícího roku.

Poslední podskupinou činností je údržba pískovišť, laviček a dětských hřišť. V této oblasti jsou termíny prací stanoveny stejně jako v lokalitě Křižná. Výměna písku v pískovištích, opravy pískovišť a opravy dětských hřišť musí být provedeny do konce dubna, nátěry laviček o měsíc později, do 30. května.

4.2.3 Další činnosti odboru komunálních služeb

Zadáváním činností dle harmonogramu, kontrolou ani přebíráním zadaných úkolů činnost odboru komunálních služeb v oblasti veřejné zeleně ani zdaleka nekončí. Mimo to odbor řeší nespočet dalších úkolů, či požadavků z řad obyvatel, ale i firem. Za všechny tyto případy uvedu jeden příklad, který je pro Odbor komunálních služeb jeden z nejtypičtějších – Proces kácení stromů. Tímto není myšlena činnost, která by probíhala v rámci harmonogramu údržby veřejné zeleně, ale kácení, o které je požádáno jinou stranou, mimo uvedený harmonogram.

Celý proces začne tím, že občan projeví zájem o skácení stromu. To může být z nejrůznějších důvodů, například když se dotyčné osobě zdá, že je pro něj strom nebezpečný. Těchto důvodů však může být mnoho. Tento občan si podá „Žádost o kácení stromů a keřů rostoucích mimo les na městských pozemcích“ (Příloha č. 2). Žádost odevzdá na podatelnu města Valašské Meziříčí. Odtud žádost putuje na Odbor komunálních služeb, kde je posouzeno, zda je uvedený důvod dostatečně závažný k tomu, aby došlo k odstranění stromu. Dále je také posuzována velikost stromu, umístění stromu a další dílčí kritéria. Žádost o kácení stromů a keřů rostoucích mimo les na městských pozemcích je předána Odborem komunálních služeb na Odbor životního prostředí. Ten vydá příslušné rozhodnutí – tedy žádost

schválí, nebo zamítne. Rozhodnutí je doručeno na Odbor komunálních služeb, který posílá žadateli o kácení stromu vyrozumění. V případě, že Odbor životního prostředí žádost schválil, dochází k vypsání veřejné zakázky z iniciativy Odboru komunálních služeb, dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Poté následuje výběr dodavatele kácení stromu formou výběrového řízení a následné zadání prací. Po jejich provedení jsou vykonané práce předány dodavatelem Odboru komunálních služeb, dodavatel za své služby vystaví fakturu, na základě které je následně realizována platba za provedené práce.

4.2.4 Výdaje Odboru komunálních služeb

V této části mé bakalářské práce si rozebereme výdaje Odboru komunálních služeb, vyčleníme z nich výdaje určené na veřejnou zeleň a všechny tyto údaje srovnáme jak mezi sebou, tak s celkovou výší výdajů rozpočtu města. Pro lepší názornost bude vše zobrazeno v tabulce a pro lepší pochopení uveden i přehledný graf.

Tab. 4.2 Srovnání celkových výdajů města Valašské Meziříčí s celkovými výdaji odboru komunálních služeb a výdaji na veřejnou zeleň v letech 2008 - 2011

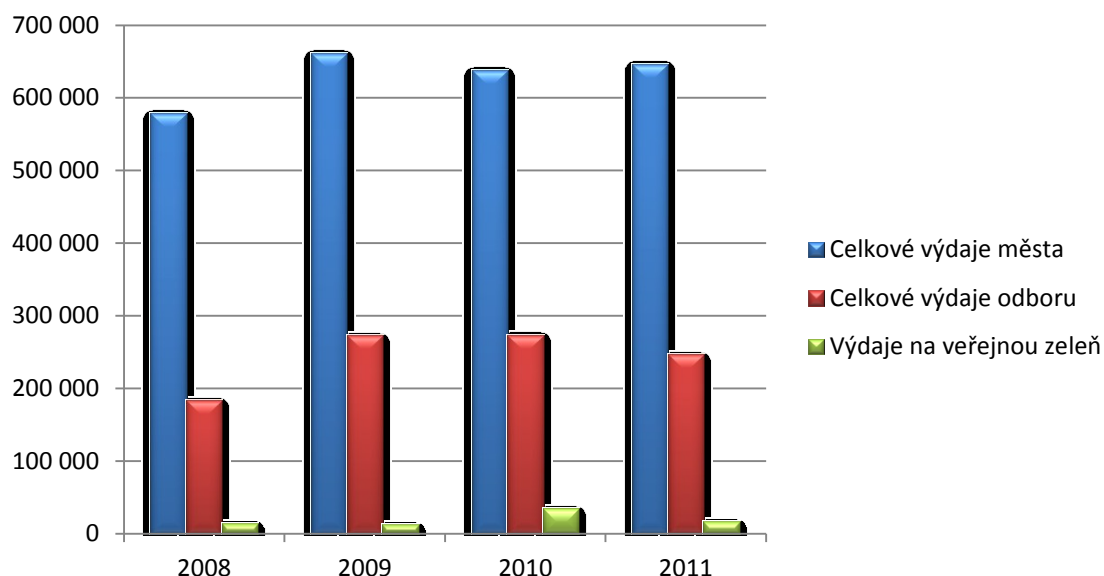
	2008			2009		
	v tis. Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru	v tis. Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	578 985	-	-	661 642	-	-
Celkové výdaje odboru	183 326	31,7	-	272 710	41,2	-
Výdaje na veřejnou zeleň	13 680	2,4	7,5	12 453	1,9	4,6
	2010			2011		
	v tis. Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru	v tis. Kč	v % výdajů města	v % výdajů odboru
Celkové výdaje města	638 336	-	-	646 613	-	-
Celkové výdaje odboru	273 902	42,9	-	246 663	38,1	-
Výdaje na veřejnou zeleň	34 565	5,4	12,6	16 497	2,6	6,7

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Jak je zřejmé z tabulky Tab. 4.2, v roce 2008 činily celkové výdaje z rozpočtu města téměř 580 mil. korun. Z této sumy Odbor komunálních služeb odčerpал necelou třetinu, tedy asi 183 mil. korun. Do veřejné zeleně Odbor investoval 7,5% této částky, což činí 34 565 tisíc korun. V následujícím roce, kdy rozpočet stoupl téměř o 100 mil. korun, vzrostl zhruba o stejnou částku i rozpočet Odboru komunálních služeb. V roce 2009 Odbor odčerpал 41,2% celkového rozpočtu města. Naproti tomu výdaje na veřejnou zeleň, vůči roku předešlému, poklesly. V absolutních číslech pokles tvořil asi 1,2 mil. korun, avšak v relativních číslech se celková investice do veřejné zeleně propadla o 2,9% celkových výdajů Odboru, což je o více než jednu třetinu méně, než v roce 2008. Tento pokles výdajů na veřejnou zeleň byl způsoben nutnými výdaji na odstranění škod způsobených povodněmi. Ty napáchaly největší škody na místních komunikacích, kde bylo zapotřebí investovat více než 8 milionů korun a na splaškové kanalizaci, kde se náklady na opravy vyšplhaly téměř na 4,5 milionu korun. V posledních letech největší, více než dvojnásobnou sumu finančních prostředků, vzhledem k průměru zbylých srovnávaných let, město investovalo do veřejné zeleně v roce 2010. To bylo způsobeno téměř dvacetimilionovou investicí města do již dlouho diskutované, avšak potřebné revitalizace zámeckého parku Kinských. Přitom celkové výdaje Odboru komunálních služeb nijak výrazně nevzrostly, celkové výdaje města dokonce poklesly. Nicméně v tomto roce můžeme hovořit o nejvyšších výdajích Odboru komunálních služeb za celé srovnávané období. V roce 2010 však podíl výdajů Odboru komunálních služeb na výdajích města činil 42,9%, což je taktéž za srovnávané období nejvyšší hodnota. V roce 2010 náleželo veřejné zeleni 12,6% veškerých výdajů z rozpočtu města. V loňském roce celkové výdaje města mírně vzrostly, na necelých 647 mil. korun. Z této částky 38,1% na své výdaje odčerpал Odbor komunálních služeb, který do veřejné zeleně investoval 6,7% ze svých celkových výdajů, to činilo asi 16,5 mil. korun. Tato částka v roce 2011 představovala 2,6% veškerých výdajů města.

Graf 4.4 Srovnání celkových výdajů města Valašské Meziříčí s celkovými výdaji odboru komunálních služeb a výdaji na veřejnou zeleň v letech 2008 - 2011

Zdroj: MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. Rozpočty a hospodaření města. Valasskemezirici.cz. [online]. 2012 [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1953/>, vlastní zpracování

Graf 4.4 názorně vypovídá o tom, jak se vyvíjel trend celkových výdajů Odboru komunálních služeb, i výdajů tohoto odboru na veřejnou zeleň. Je zřejmé, že celkové výdaje odboru nejsou přímo úměrné rozpočtu města, stejně tak jako nejsou přímo závislé výdaje na veřejnou zeleň na rozpočtu Odboru komunálních služeb. Důkazem mého tvrzení může být například porovnání let 2009 a 2010. Zatímco celkové výdaje města v roce 2010 mírně poklesly, rozpočet Odboru lehce vzrostl a výdaje Odboru ve prospěch veřejné zeleně vzrostly téměř na trojnásobek sumy výdajů v roce 2009.

4.3 MĚSTSKÉ LESY A ZELEŇ, S.R.O.

Společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. zajišťuje pro město Valašské Meziříčí 85% veškerých prací spojených s údržbou a správou zeleně města Valašské Meziříčí. Zbývajících 15% provádí soukromé firmy, které jsou vybírány formou výběrového řízení, a živnostníci, kteří se starají o malé plochy zeleně v obcích, kde mají své bydliště. Společnost byla založena 15. 3. 1996 městem Valašské Meziříčí. Dodnes je město jediným vlastníkem této společnosti, jeho vklad činí 3 240 000 Kč. Firma byla až do roku 2008 složena ze 4 středisek, kdy bylo

rozhodnuto o zrušení střediska lesních školek. V současnosti je firma organizována do 3 středisek, a to lesy, zeleň a správa. Náplní práce střediska lesů jsou činnosti jako těžba lesů, prodej dřeva, výsadba stromků. Středisko zeleně se zabývá činnostmi vykonávanými v rámci údržby veřejné zeleně města Valašské Meziříčí, prodejem stromků, květin a jinými zahradnickými činnostmi. Funkce střediska správy spočívá ve fakturacích, provádění plateb, administrativních činnostech a jiných. Toto středisko je nevýdělečné, jeho příležitostné výnosy spočívají například v příjmu pojistného plnění. V současné době společnost Městské lesy a zeleň zaměstnává 17 stálých zaměstnanců - středisko lesů je složeno z 3 zaměstnanců, na středisku zeleně pracuje 12 zaměstnanců a správní činnosti provádí 2 zaměstnanci. O vývoji průměrného počtu zaměstnanců ve srovnávaných letech vypovídá následující tabulka Tab. 4.3.

Tab. 4.3 Vývoj průměrného počtu zaměstnanců a osobních nákladů na ně, společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011

	2008	2009	2010	2011
Celkem zaměstnanci	26	24	24	22
Z toho řídících pracovníci	4	4	4	4
Osobní náklady zaměstnanců v tis. Kč	8 183	7 304	7 251	7 558
Osobní náklady řídících pracovníků v tis. Kč	1 264	1 288	1 435	1 657
Ostatní odměny v tis. Kč	90	90	90	90

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

Středisko lesy společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. spravuje přímo ve Valašském Meziříčí 66 014 m² lesních porostů. Tyto všechny se nacházejí v katastru Krásno. V místní části Podlesí Městské lesy spravují 2 219 832 m² lesů, na katastrálním území místní části Krhová, se nachází 1 614 736 m² lesů, v Hrachovci se starají o 1 163 288 m² lesních porostů, v Poličné rozloha spravovaných lesů činí 773 485 m² lesů. V místní části Brňov společnost spravuje

523 674 m² lesů, ve Lhotě u Choryně má na starost 480 946 m² lesních porostů, v Bynině se stará o 302 460 m² lesů. Na katastrálním území místní části Choryně Městské lesy spravují 204 518 m² městských lesů a na Juřince se jedná o 46 112 m² lesů.

4.4 HOSPODAŘENÍ SPOLEČNOSTI MĚSTSKÉ LESY A ZELEŇ

Nyní se zaměříme na hospodaření firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011. Přehled nákladů a výnosů jednotlivých středisek ve srovnávaných letech poskytuje tabulka 4.4. Pro lepší názornost a srovnání jsou hodnoty celkových nákladů a výnosů v jednotlivých letech zobrazeny v grafu 4.5. Následující, graf 4.6, znázorňuje náklady za srovnávané období na jednotlivých střediscích, graf 4.7 vypovídá o výnosech v jednotlivých letech rozčleněných dle jednotlivých středisek. Dále tabulka 4.5 poslouží jako názorný výčet významnějšího hmotného investičního majetku včetně jeho pořizovacích cen, zúčtovaných opravek a zůstatkové ceny.

Tab. 4.4 Hospodaření společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011 (v Kč)

		2008	2009	2010	2011
Náklady	lesy	9 004 966	10 953 919	6 293 323	8 197 151
	zeleň	9 883 231	9 826 281	9 434 189	9 936 530
	správa	3 190 806	2 588 644	3 713 600	2 652 836
	Apollo	261 478	-	-	-
	celkem	22 340 481	23 368 844	19 441 112	20 786 517

Výnosy	lesy	10 820 817	11 919 241	7 631 079	9 259 892
	zeleň	9 916 668	11 649 114	10 837 421	11 141 641
	správa	1 639 377	7 813	1 118 604	433 117
	Apollo	102 834	-	-	-
	celkem	22 479 696	23 576 168	19 587 104	20 834 650
HV před zdaněním		139 215	207 324	145 992	48 133

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

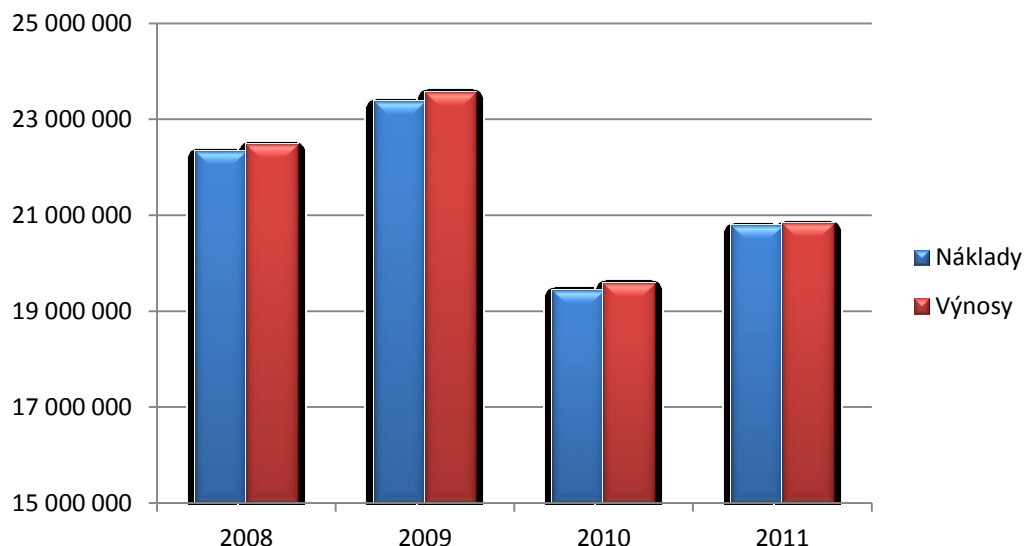
V roce 2008 dosáhla společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. kladného výsledku hospodaření ve výši 139 215 Kč. Na základě rozhodnutí jediného vlastníka při výkonu působnosti valné hromady, ze dne 26. 2. 2008, byl navýšen základní kapitál společnosti o 1 000 000 Kč, a to na celkovou výši 3 240 000 Kč. Hospodaření roku 2008 bylo poznamenáno zejména od 2. čtvrtletí prudkým poklesem cen dříví na úroveň odpovídající roku 1993, v důsledku čehož razantně poklesl příjem z prodeje dřevní hmoty. Rozhodnutím jediného vlastníka při výkonu působnosti valné hromady ze dne 10. 11. 2008 bylo rozhodnuto o oficiálním ukončení činnosti střediska lesních školek. K prodeji tohoto střediska však nedošlo, společnost jej provozuje dále, je pouze součástí střediska lesů. Středisko zeleň poskytovalo služby jak pro město Valašské Meziříčí, tak rovněž pro komerční zákazníky z regionu Valašského Meziříčí. V tomto roce došlo ke splacení leasingu na nákladním voze Avie Daewoo v pořizovací hodnotě 1 220 000 Kč. Splátka v roce 2008 činila 231 000 Kč. Dále pak došlo k úhradě splátky na sekačku 1 v pořizovací hodnotě 338 000 Kč, ve výši 97 000 Kč, a stejný obnos finančních prostředků byl zaplacen na úhradu splátky za sekačku 2, tedy 97 000 Kč.

Výsledky hospodaření roku 2009 byly ovlivněny globální hospodářskou krizí, která měla zásadní vliv na snížení cen dřeva. Proti předchozímu účetnímu období se tento faktor projevil zejména ve snížení přidané hodnoty o 40%, nicméně ve finančním objemu výnosů došlo pouze k mírnému poklesu o 2,6%. Provozní hospodářský výsledek je proti roku 2008 nižší o 11,1%. V ekonomicky náročných podmínkách roku 2009 se podařilo dostát smluvních závazků vůči vlastníkově společnosti – městu Valašské Meziříčí, a to v případech odvodu smluvního nájemného ve výši 602,8 tisíce korun, zajištění a profinancování opravy lesní cesty Obrázková, jež je majetkem města. Z celkové částky vynaložené na opravu ve výši 4 383 tisíce korun činila dotace poskytnutá prostřednictvím státního zemědělského intervenčního fondu 3 458 tisíc korun. Zbývající část ve výši 925 tisíc korun byla zajištěna z vlastních zdrojů. Posledním závazkem bylo darování lesních pozemků a porostů městu Valašské Meziříčí, v celkové hodnotě 603,5 tisíce korun. V roce 2009 došlo k úhradě splátek leasingové společnosti připadajících na daný rok za obě sekačky v celkové výši 226 tisíc korun. Nesplacený zůstatek leasingových splátek tak činí 92 tisíc korun za obě sekačky.

Výsledky hospodaření roku 2010 byly ovlivněny zejména povodní v květnu. Škody, které na majetku města a společnosti vznikly (ve výši 1 115 077 Kč), byly prostřednictvím nadnárodní makléřské společnosti AON od příslušných pojišťoven uhrazeny ve výši 1 114 742 Kč. I přesto se ve výsledcích hospodaření zvýšila přidaná hodnota o 60%, proti předchozímu období. Nicméně ve finančním objemu výkonů došlo pouze k mírnému poklesu o 7,8%, což bylo způsobeno vlivem nižších těžeb, proti předchozímu období o 22,9%. Výsledek hospodaření před zdaněním je proti roku 2009 nižší o 28,5%. V ekonomicky náročných podmínkách roku 2010 se podařilo dostát smluvním závazkům vůči vlastníkovi – městu Valašské Meziříčí, a to konkrétně v odvodu smluvního nájemného ve výši 602,8 tisíce korun, a v provádění činnosti odborného lesního hospodáře dle smluvních podmínek. V roce 2010 došlo k zaplacení posledních splátek za sekačku 1 ve výši 46 000 Kč a za sekačku 2 ve stejné výši.

Ve výsledcích hospodaření roku 2011 došlo proti předchozímu účetnímu období k nárůstu finančního objemu výkonů o 6,1%. Středisko lesy dosáhlo vyšších tržeb o 21,34%, vlivem většího objemu tržeb, což se projevilo také v nárůstu nákladů o 30,25%. Zde je ovšem nutné vzít do úvahy, že do nákladů střediska se promítlo také zvýšené nájemné ve výši 1 105 600 Kč. U střediska zeleň došlo k nárůstu nákladů o 5,33% a nárůstu tržeb o 2,81%. Růst nákladů je spojen s koupí nového traktoru Zetor a příkopové vyžínací ruky Berti. Správní středisko má proti předchozímu období nižší náklady o 28,56% a také výnosy o 61,28%, neboť v předchozím roce byly středisku účtovány veškeré náklady a výnosy spojené s odstraňováním povodňových škod. V podmínkách roku 2011 společnost splnila smluvní podmínky vůči vlastníkovi společnosti – městu Valašské Meziříčí, a to konkrétně odvod smluvního nájemného ve výši 1 105 600 Kč, a činnost odborného lesního hospodáře dle smluvních podmínek.

Graf 4.5 Porovnání Nákladů a výnosů společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

Z grafu 4.5 je zřejmý trend vývoje celkových nákladů a výnosů společnosti – rostoucí, avšak byl ovlivněn nástupem globální hospodářské krize na podzim roku 2009.

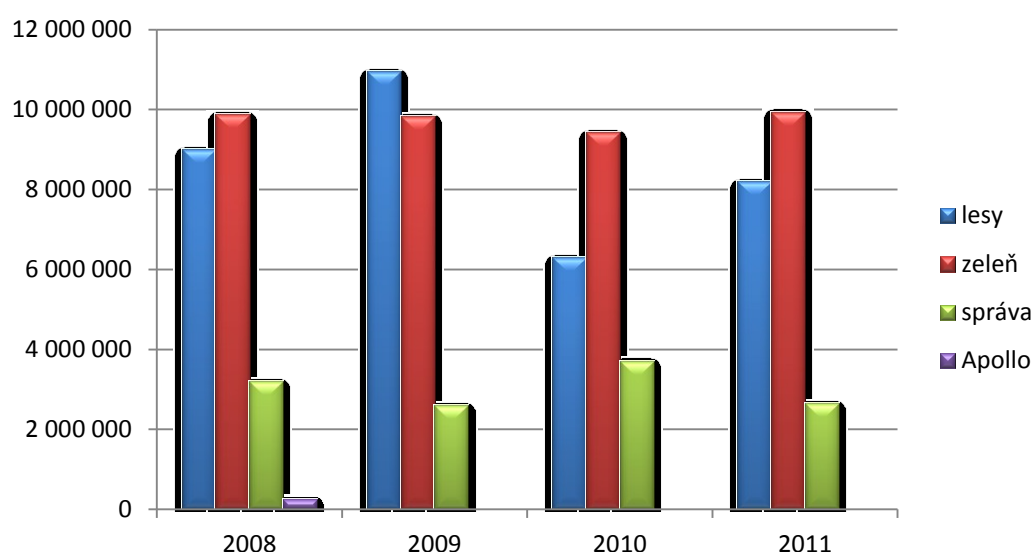
V roce 2008 společnost Městské lesy a zeleň, s.r.o. dosáhla celkových nákladů ve výši přesahující 22,3 milionu korun, ke kterým se vázaly výnosy s celkovou sumou téměř 22,5 milionu korun. Společnost tak vykázala hospodářský výsledek před zdaněním ve výši 139 215 Kč.

Za rok 2009 je v porovnání s předchozím rokem znát rostoucí trend jak nákladů, tak i výnosů. V tomto roce společnost vyúčtovala náklady v celkové výši 23,37 milionu Kč, výnosy v roce 2009 dosáhly výše 23,58 milionu Kč. Společnost za daný rok docílila výsledku hospodaření před zdaněním v celkové výši 207 324 Kč.

Hospodaření v roce 2010 bylo poznamenáno příchodem hospodářské krize v předešlém roce. Firma v tomto období vykázala náklady pouze 19,44 milionu korun a výnosy ve výši 19,59 milionu Kč. Hodnota výsledku hospodaření před zdaněním poklesla oproti předešlému roku o 29,6%, tedy na 145 992 Kč.

Během roku 2011 došlo ke zlepšení ekonomické situace. Tato skutečnost je nejvíce viditelná na rostoucím trendu nákladů a výnosů. Společnost v tomto účetním období vykázala náklady v celkové výši 20,77 milionu Kč, výnosy ve stejném období tvořily částku 20,83 milionu Kč. Hospodářský výsledek před zdaněním společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. dosáhl kladných hodnot ve výši 48 133 Kč.

Graf 4.6 Porovnání nákladů jednotlivých středisek společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

Graf 4.6 názorně zobrazuje pohyb nákladů jednotlivých středisek ve srovnávaném období, graf 4.7 pohyb výnosů ve stejném časovém intervalu. V roce 2008 nejvyšší sumu nákladů (ve výši 9,88 milionů Kč) vykazovalo středisko zeleně. Po něm následovalo středisko lesů s 9 miliony Kč. Z hlediska výnosů je toto pořadí opačné, kdy nejvyšších výnosů dosáhlo středisko lesů s 10,82 milionu Kč, po něm následuje středisko zeleně, které vykázalo výnosy ve výši 9,92 milionu Kč. V tomto roce jsou ještě kalkulovány náklady na středisko Apollo, tedy středisko lesních školek, v celkové výši 261 478 Kč a výnosy v částce 102 834 Kč. Středisko Apollo tak bylo výrazně prodělečné.

V roce 2009 nejvyšších nákladů dosáhlo středisko lesy. Jednalo se o částku ve výši 10,95 milionu Kč. Poté následovalo středisko zeleň se sumou nákladů

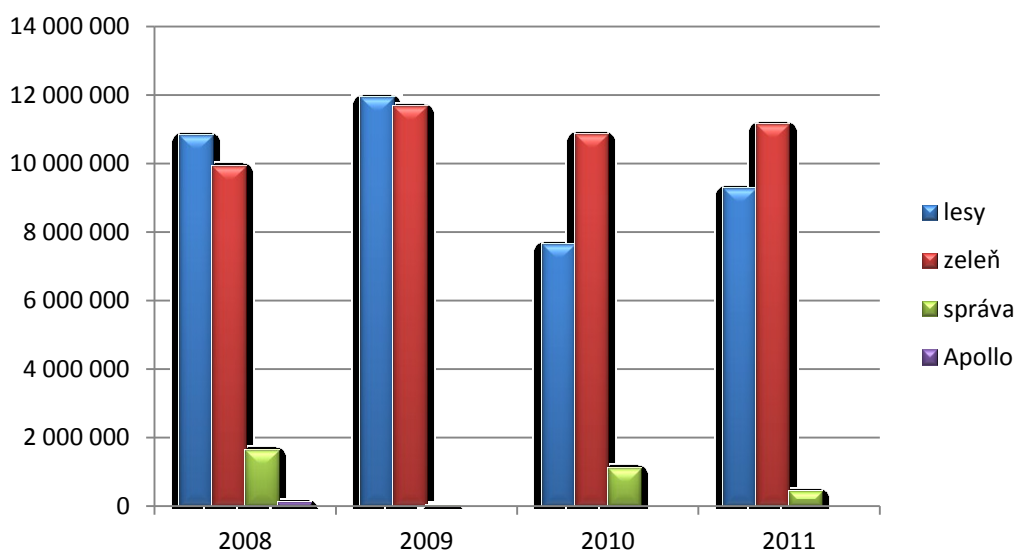
9,83 milionu Kč. V případě výnosů pořadí zůstává stejné. Největších výnosů docílilo středisko lesů s 11,92 miliony Kč, středisko zeleň vykázalo 11,65 milionu Kč.

Středisko lesy dosáhlo v roce 2010 výrazně nižších nákladů než středisko zeleň, a to téměř o třetinu. Lesy tak vykázaly náklady ve výši 6,29 milionu Kč, kdežto zeleň 9,43 milionu Kč. Stejně tak, co se týká výnosů. Středisko zeleň vykázalo výnosy ve výši 10,84 milionu Kč, kdežto středisko lesy pouze 7,63 milionu Kč.

V roce 2011 nejvyšší sumy nákladů docílilo opět středisko zeleň a to 9,94 milionu Kč. Středisko lesy vykázalo náklady ve výši 8,2 milionu Kč. Stejně jako v předešlém roce, nejvyšších výnosů docílilo středisko zeleň s částkou 11,14 milionu Kč, za ním opět následuje středisko lesů se sumou výnosů 9,26 milionu Kč.

Středisko správa je v celém srovnávaném období, až na výjimku roku 2008, střediskem s nejnižšími náklady i výnosy.

Graf 4.7 Porovnání výnosů jednotlivých středisek společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. v letech 2008 – 2011 (v Kč)

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

Tab. 4.5 Přehled strojů a zařízení společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. k 31. 12. 2011

Název	Pořizovací cena v Kč	Oprávky v Kč	Zůstatková cena v Kč
Fréza na pařezy	76 000	76 000	0
Motorgenerátor	105 000	105 000	0
Traktor Rider	149 344	149 344	0
Vozík za traktor	37 060	37 060	0
Nakladač TROL	143 000	143 000	0
Ford Tranzit	521 213	302 305	218 908
Příkopové rameno	212 416	63 726	148 690
Traktor Proxima	579 833	231 934	347 899
Citroen Berlingo	1 000	1 000	0
Mazda - dodávka	1 000	1 000	0
Traktorový přívěs	16 639	16 639	0
John Deere	1 000	1 000	0
Avia Daewoo	1 000	1 000	0
Sekačka ETESIA 1	500	500	0
Sekačka ETESIA 2	500	500	0
Přívěs VZ31	25 484	25 484	0
Traktorová radlice	16 500	16 500	0
Celkem	1 887 489	1 171 992	715 497

Zdroj: Interní dokumenty firmy Městské lesy a zeleň, s.r.o., vlastní zpracování

Tabulka 4.5 ukazuje významnější majetek společnosti, včetně jeho pořizovacích cen, zúčtovaných opravek a zůstatkových cen. V uvedených případech se jedná o ceny, ve kterých je daný majetek zapsán v účetnictví. Některý majetek byl pořízen formou leasingu. Proto některé pořizovací ceny, jako například u vozu Citroen Berlingo, jsou spíše symbolickými cenami, za které došlo k odkoupení majetku od leasingové společnosti po zaplacení všech leasingových splátek. Poté byly s touto cenou zahrnuty do majetku společnosti, a tedy i do účetnictví. Mimo majetek uvedený v tabulce 4.5 společnost disponuje s dalším drobným investičním majetkem v hodnotě 316 127 korun.

5. NÁVRHY A DOPORUČENÍ V OBLASTI VEŘEJNÉ ZELEŇE MĚSTU VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Tato kapitola se věnuje především nedostatkům v oblasti správy veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí.

Jako jediný, avšak velmi závažný nedostatek, se kterým jsem se při získávání informací týkajících se veřejné zeleně města Valašského Meziříčí setkal, je absence softwarového vybavení, tedy jakéhosi informačního systému, s jehož pomocí a na jehož základě by bylo možné nejen zjišťovat a pořizovat kvantitativní informace z oblasti veřejné zeleně, ale především řídit a optimalizovat harmonogram běžné údržby.

Nebude řečeno nic nového, pokud budeme tvrdit, že v současné době se většina firem snaží o digitalizaci a elektronizaci veškerých svých dat. Výjimkou samozřejmě není ani veřejná správa. Jako nejlepší východisko z tohoto problému se mi jeví využití pasportu zeleně.

Pasport zeleně je základním typem inventarizace ploch a prvků ve veřejně přístupné zeleni měst a obcí. Jedná se převážně o kvantitativní typ evidence, kdy jsou zjišťovány především rozlohy ploch a počty prvků, a pouze okrajově jsou zaznamenávány informace o kvalitě těchto prvků. Účelem tohoto typu inventarizace je získání přehledu o majetku a zajištění podkladů pro sestavení optimálního plánu běžné údržby těchto ploch a prvků. V rámci pasportizace jsou zachycovány jak plošné prvky, například plochy trávníků, keřových skupin, ale i výšky živých plotů a rozlohy dětských a sportovních hřišť, tak i prvky bodové, například lavičky či mobilní zeleň.

Pasport zeleně není v oblasti veřejné správy žádnou novinkou a je jí hojně využíván. Již od roku 1998 má i město Valašské Meziříčí svůj pasport zeleně. Problém však je, že v době, kdy jej město pořídilo, do něj dodavatelská firma zadala veškeré potřebné údaje pro jeho funkci, ale tím veškerá činnost směřující k udržení jeho správné funkce skončila. Nedošlo ani k žádnému náležitému proškolení zaměstnanců na nový systém. To mělo za následek, že novému systému nikdo řádně nerozuměl, a tak se i nadále používaly staré, všem známé metody. Pasport se tedy začal jevit jako zbytečný, a tudíž se dále ani neinvestovalo do jeho správy, údržby ani aktualizací. Můžeme se tedy bavit o pasportu zeleně města Valašského

Meziříčí – v tu chvíli se však budeme bavit o zastaralém a neaktuálním softwaru, který pracuje s téměř 14 let starými daty.

Jako východisko z této situace se jeví jediné řešení. Pořízení nového, aktuálního pasportu zeleně, řádné proškolení zaměstnanců na jeho funkce a po jeho zavedení a zažití, průběžné aktualizace a obnovy softwaru. To napomůže jak k urychlení veškerých činností a naplánovaných prací prováděných v průběhu roku dle harmonogramu, tak i k urychlení prací vykonávaných na základě žádostí. V neposlední řadě dojde zajisté i ke zkrácení čekacích lhůt na vyřízení žádostí samotných. Ale nejen žádostí o provedení prací, mimo to také žádostí o poskytnutí určitých informací, což mohu ze své vlastní zkušenosti říct, že v současné době není nic jednoduchého. Vzhledem k časové náročnosti získání souboru určitých dat, jako například rozloha veřejné zeleně, není v současné době možné tyto informace obdržet na počkání. I kvůli takovéto zdánlivě banální informaci, která by v pasportu byla řešitelná během několika sekund, musí obyvatel podat žádost, a poté čekat, než úředníci dohledají potřebné údaje z nejrůznějších úložišť a zpracují je do srozumitelné podoby. Všeobecně je možné říct, že dojde ke zrychlení celé správy a údržby veřejné zeleně ve městě Valašské Meziříčí, stejně tak jako k usnadnění práce zaměstnancům Odboru komunálních služeb.

6. ZÁVĚR

Vlastní práce je uspořádána do pěti na sebe navazujících kapitol. V úvodu je popsáno, čím se budeme v této práci zabývat, a jakým směrem se bude celá práce ubírat. Je zde popsán obsah jednotlivých kapitol.

Druhá kapitola je zaměřena všeobecně na zeleň a její charakteristiku. Jsou zde vysvětleny pojmy veřejný sektor, veřejný statek nebo veřejná zeleň. Nalezneme zde výčet institucí, které působí v oblasti správy zeleně, jsou zde popsány i jejich pravomoci v oblasti zeleně a zaměření. Dále jsou zde definovány vybrané způsoby dělení zeleně. Konec kapitoly je věnován legislativě upravující zeleň.

Následující kapitola se zabývá městem Valašské Meziříčí a zelení v tomto městě. Nalezneme zde informace o jeho poloze, rozloze, počtu obyvatel a seznámíme se i s jeho historií. Dále se podíváme na organizační strukturu města, následně pojednáme o konkrétních údajích týkajících se zeleně města Valašské Meziříčí.

Čtvrtá kapitola je již konkrétně zaměřena na správu a financování zeleně ve městě Valašské Meziříčí. Nejprve je pozornost zaměřena na hospodaření města jako celku. Poté je navázáno na rozbor hospodaření Odboru komunálních služeb, a to jak po stránce finanční, tak po stránce správy zeleně. Závěr kapitoly je zaměřen na hospodaření společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o.

Pátá kapitola je zaměřena na zjištěné nedostatky ve správě zeleně - jak na straně města Valašské Meziříčí, tak i na straně společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o. Zakončení kapitoly je věnováno návrhu jejich možného řešení.

Závěr je věnován shrnutí a zhodnocení celé práce. Tato práce je doplněna seznamem použité literatury, seznamem zkratk, seznamem příloh a samostatnými přílohami.

Jak bylo popsáno již v úvodu, pojem veřejná zeleň není v současné legislativě vymezen. Sice s tímto pojmem pracuje řada institucí nebo definicí, jedná se však o pojem, jehož význam není přesně určen. Jeho vymezení je v kompetenci dané obce, která si sama rozhodne, co do veřejné zeleně zahrne a co nikoliv. Proto v této práci je za veřejnou zeleň pokládána veškerá veřejnosti volně přístupná zeleň na katastrálním území města Valašské Meziříčí.

Za cíl práce byla stanovena zhodnocení financování správy a údržby zeleně města a návrh řešení zjištěných nedostatků. Myslím, že se mi stanovený cíl podařilo naplnit. Přínos této bakalářské práce spatřuji v návrhu doporučení, které může město Valašské Meziříčí využít pro zlepšení systému správy zeleně.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

a) knihy

- 1) HALÁSEK, Dušan. *Veřejná ekonomika*. 2. vyd. Opava: OPTYS, 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-0
- 2) NEKUDA, Vladimír. *Okres Vsetín: Rožnovsko, Valašskomeziříčsko, Vsetínsko*. 1. Vyd. Valašské Meziříčí: Hvězdárna Valašské Meziříčí, 2002. 963 s. ISBN 80-7275-024-0
- 3) PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4
- 4) PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
- 5) REKTOŘÍK, Jaroslav. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2007. 309 s. ISBN 978-80-86929-29-3

b) internetové zdroje

- 6) Lesy České republiky, s. p. O společnosti Lesy České republiky, s. p. Lesy.cz. [online]. © 2012 Dostupné z: <http://www.lesy.cz/O-NAS/Stranky/default.aspx>
- 7) Wikipedie. Veřejná zeleň. [online]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Ve%C5%99ejn%C3%A1_zele%C5%88
- 8) Economia, a. s. Zpoplatnění veřejného prostranství. Pravniradce.ihned.cz. [online]. © 1996 - 2012 Dostupné z: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-26786380-zpoplatneni-verejneho-prostranstvi>
- 9) Národní ústav pro vzdělávání. Bydlíme s přírodou – veřejná zeleň. rvp.cz. [online]. Dostupné z: <http://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/8453/bydlime-s-prirodou-verejna-zelen.html/>
- 10) Město Valašské Meziříčí. Město Valašské Meziříčí. Valasskemezirici.cz. [online]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/>

- 11) Český internet s. r. o. Poradna. Ceskestavby.cz. [online]. © 2001 - 2012 Dostupné z: <http://www.ceskestavby.cz/poradna/oploceni-pozemku-ktery-je-uzemnim-planem-veden-jako-verejna-zelen-6252.html>
- 12) Ministerstvo zemědělství. Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon). Eagri.cz. [online]. © 2009 - 2011 Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/pravni-predpisy-mze/tematicky-prehled/Legislativa-MZe_uplna-zneni_zakon-1995-289-viceoblasti.html
- 13) Ministerstvo životního prostředí. Zákon o životním prostředí. Mzp.cz. [online]. © 2008 - 2012 Dostupné z: http://www.eis.cz/dokumenty/44_5_0_12005-10-29_18-25-54.htm
- 14) Ministerstvo životního prostředí. Zákon 114/1992. Mzp.cz. [online]. © 2008 - 2012 Dostupné z: [http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/\\$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20%282.1.2011%29.pdf](http://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/d79c09c54250df0dc1256e8900296e32/58170589E7DC0591C125654B004E91C1/$file/zakon%20114-1992_uplne%20zneni%20%282.1.2011%29.pdf)
- 15) Ministerstvo zemědělství. Zákon č. 13/1997 Sb., pozemních komunikacích. Eagri.cz. [online]. © 2009 - 2011 Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/mze/legislativa/ostatni/Legislativa-ostatni_uplna-zneni_zakon-1997-13-pozemni-komunikace.html
- 16) Arnet On Line, a. s. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Zakonycr.cz. [online]. © 2004 - 2011 Dostupné z: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/128-2000-sb-zakon-o-obcich-%28obecni-zrizeni%29.html>

c) ostatní zdroje

- 17) interní dokumenty společnosti Městské lesy a zeleň, s.r.o.
- 18) interní dokumenty města Valašské Meziříčí

SEZNAM ZKRATEK:

BEZPP	bez politické příslušnosti
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
NEZ	Nezávislí
ODS	Občanská demokratická strana

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

ve Valašském Meziříčí dne 11. 5. 2012

.....
Jiří Žlebek

SEZNAM PŘÍLOH:

- Příloha č. 1**   Vzor žádosti o kácení stromů – keřů na Městských pozemcích
- Příloha č. 2**   Mapa území města Valašské Meziříčí a místních částí